

- Sjálvstýrislóg ella samríkis-lóg, samband ella loysing

Fýra flokkar hvør við sínum uppskotið um hvussu ríkisfelagsskapurin skal lagast aftaná løgtingsvalið 30. apríl. Tað má verða niðurstøðan aftaná fyrsta veljarafundin við formonnum fyri teir fýra stóru flokkarnar á tingið, sum var í læraraskúlahøllini fríggjakvøldið

Jóannes Eidesgaard, formaður Javnaðarflokksins á røðarapallinum í Læraraskúlanum fríggjakvøldið

SVEINUR POULSEN
JENS KR. VANG

Tað stýttist til valið. Uppstillingin er liðug og nú byrja veljarafundirnar av álvara.

Fríggjakvøldið klokkan 19.30 hevði Suðurstreymoyar Javnaðarfelag kallað til veljarafund í høllini á Føroya Læraraskúla við formonnum fyri teir fýra stóru flokkarnar á tingið.

Um tað var tíðspunktið, sum var orsök, ella tað var okkurt annað skal verða ósagt, men ikki møttu fleiri enn 60 fólk og teirra millum vóru nógv valevni.

Nú er tað ikki upp til okkara, at taka dagar ímillum um tíðin er farin frá slíkum

fundum, men tað kann ikki verða hugaligt, at sita við pallborð, og vita at meg-inparturin av áhoyrarunum eru valevni; partamenn ella mótsøðumenn.

Teir fýra stóru

Tað vóru, sum nevnt, formennir fyri teir fýra stóru flokkarnar á tingið, sum sátu við pallborðið.

Jóannes Eidesgaard fyri Javnaðarflokkin, Edmund Joensen, fyri Sambandsflokkin, Anfinn Kalsberg fyri Fólkaflokkinn og Heini O. Heinesen fyri Tjóðveldisflokkinn.

Sjúrður Skaale var orðstýrari og tað uppgávuna greiddi hann væl.

Luttakararnir høvdu onk-

untíð hug til at svarauttanum, og tá var hann skjótur eftir teimum - tað er ikki oftari enn so á slíkum fundum.

Veljarakanningar seinastu mánaðirnar hava bent á, at tað, sum hevur áhuga millum veljararnar, er spurningurin um ríkisfelagsskapin.

Stórur partur av orðaskiftinum snúði seg tí um ríkisfelagsskapin og um tær frábodanir, sum flokkarnir eru komnir við seinastu vikurnar.

Tað sær fyríbils ikki út til at nakrir samstarvsmøguleikar eru, tí flokkarnir eru sera ymiskir á málið um hvussu trupulleikin við ríkisstøðu Føroya skal loysast. Edmund Joensen heldur

at Heimastýrislógin er nóg góð, og at hon gevur føroyingum tað okkum tørvar.

– Eru ynski um broytingar, so lat okkum tosað um tær, sigur Edmund og aftur nevndi hann uppskotið um ráðstevnu um heimastýrisskipanina.

Heini O. Heinesen sigur, at tíðin til at gera neyðugar broytingar viðvíkjandi ríkisstøðu Føroya er komin. Ongantið hava so nógv verið fyri loysing sum nú, sigur hann, og tí er hetta søguligur móguleiki hjá føroyingum at seta út í kortið.

Heini bjóðar hinum flokkunum til samstarv, men onkuntíð ljóðaði, sum tað einasta samstarvast kundi um var uppskot Tjóðveldisflokksins og tað kann gera støðuna trupla.

Anfinn Kalsberg vísti á uppskot fólkafloksins um eina samríkslóg.

Har verður talan um at staðfesta Føroyar sum ein stat (ikkj tjóðveldið), sum

Ideologisku munirnir millum flokkarnar eru sera stórir, tá tað um Føroya Banka ræður.

Fólkafloksmenn og sambandsmenn, ella teir borgarlugu, halda tað verða alneyðugt, at Føroya Banki kemur aftur á privatarendur og ongantið ov skjótt.

– Bankin hevur onga sál, segði Edmund Joensen. Hann tosaði um tað skeiva í, at tað almenna eigur bankan og ikki privatkundarnir.

Edmund Joensen, sum er virkiseigari sjálvur, tá hann ikki er løgmaður, heldur at tað er av alstórum týðningi, at tað eru privatu eigararnir sum eiga virkini og eisini bankan.

Hann nevndi tó einki um hvussu og nær bankin aftur skal á privatarendur.

Formaður Fólkafloksins er samdur við lögmannin um at bankin skal aftur á privatarendur. Heldur ikki hann hevði nakað uppskot

at bankin er okkara ogn.

– Tað er eingin orsök at privatisera bankan sum er. Landskassin hevur lagt nógv pening út, og tann peningurin skal inn aftur og, sum tað skilst á formanni Javnaðarflokksins, so heldur hann tað ikki verða rættvist, at nakrir fáir stóreigarar skulu seta seg á bankan nú, beint sum hann aftur er komin á rættkjøl.

Heini O. Heinesen helt tað verða löggið at bankin kom við á hesum veljarafundi.

– Eg helt vit skuldu tosað politik, segði Heini O. Heinesen.

– Hevði eg vita av hesum, so hevði eg ikki komi, segði hann.

Heini víldi ikki taka støðu til hvørt bankin skuldi privatisera, men vísti á, at tað var ríkisstøðan, sum var orsök til, at bankin var farin á húsagang.

Fundurin endaði við einum umfarið uppá tríggjar

Anfinn Kalsberg tosar og Heini sær út til at keða seg

hevur samríki við Danmark og minnir kanska mest um ensku skipanina.

Jóannes Eidesgaard, formaður Javnaðarflokksins vardi uppskot floksins um sjálvstýrislóg. Her verður lagt upp til at Føroyar framhaldandi verða partur av ríkisfelagsskapinum, men at ríkisrættarligu viðurskiftini verða broytt, soleiðis at vit fáa eina sjálvstýrislóg ístaðin fyri verandi Heimastýrislóg.

Jóannes Eidesgaard leggur stóran dent á, at broytingar eru neyðugar, og vísti serliga til tað serdeilis vánaliga steivið, sum er í samstarvinum millum Føroyar og Danmark í dag.

– Bankin hevur onga sál

Sig Føroya Banki – og tú fær eitt tjak í lag.

um nær ella hvussu hetta skal gerast, men støðan hjá honum er prinsipiell.

– Tað almenna skal ikki reka og eiga bankan, segði Anfinn Kalsberg.

Hann kom eisini inn á, at Landsstýrið onga ávirkan hevur í bankanum.

– Tey sum halda, at vit avgera hvønn politik bankin skal føra, tey mugu trúgva umaftur, segði hann.

– Vit hava »absolut« onga ávirkan. Tað er Fíggingargrunnurin frá 1992, og ikki vit, segði Anfinn Kalsberg.

Fólksins ogn

– Bankin er fólksins ogn, og tí skal hann ikki privatisera enn, sigur Jóannes Eidesgaard.

– Landskassin traðkaði til, tá ið neyðin var størst og bankunum tørvaði pening. Tí er tað ein sjálvfylgja,

minuttir, har formennir tóku saman um, men har kom einki nýtt fram í mun til tað sum sagt var frammánundan.

Vanligur siður er, at slíkir fundir enda við tjóðsanginum, men Sjúrður Skaale helt, at við so fáum áhoyrarum, so var betri at lata verða við at syngja – og so var gjørt.

Tað vóru kanska bestu orðini, sum vórðu søgd alt kvøldið.

Einans 60 fólk høvdu leitað sær í høllina á Læraraskúlanum fríggjakvøldið og tey flestu teirra vóru valevni